

सम्पादकीय

सेवाको भावनासँगै आजैबाट प्रयास थालौं

मौसम परिवर्तनसँगै विस्तारै चिसो बढ्न थालेको अनुभूति हुन थालेको छ। जाडो याममा खासगरी वृद्धवृद्धा, बालबालिका, दीर्घरोगी र गरीब विपन्न वर्गका व्यक्तिहरु अपेक्षाकृत बढी प्रभावित हुने गर्दछन्। तराई मधेशमा जाडो याममा लाग्ने गरेको हुस्सु र कुहिरोका कारण वर्षेनी कतिपयले ज्यान गुमाउनु परेको तथ्याङ्क समेत रहेको छ। यस्ता वर्गहरुका लागि चिसो बढ्नु अगावै नै चिसोबाट बच्ने उपायका लागि सम्बन्धित निकाय र पालिकाहरु सचेत हुन आवश्यक छ। समस्या भन् ग्रामिण स्तरमा बढ्ने गर्दछ। जहाँ खुल्ला ठाउँ बढी हुने, कच्ची घर हुने र पर्याप्त न्यानो लुगाका अभावमा गरीब तथा विपन्न वर्ग यसको शिकार बढी हुने गरेका छन्।

दैवी प्रकोप उद्धार समितिले चिसो बढ्नु अगावै सप्तरीका १८ वटै पालिकाहरुसँग समन्वय गरी दाउरा, कम्बल आदिको व्यवस्थासँगै एम्बुलेन्सलाई तयारी अवस्थामा राख्नु पर्ने हुन्छ। गरीबी र अभावमा जीवन विताइरहेकाहरुको जीवन यस जाडोयाममा भन् कष्टकर हुने गर्दछ। उनीहरुको स्वास्थ्य रक्षा गर्नु सम्बन्धित निकाय र खासगरी पालिकाहरुको कर्तव्य हो। जाडो बढ्नु अगावै पालिकाहरुले यस्ता वर्गको जो जाडोबाट बढी प्रभावित हुने गर्दछन्, को तथ्याङ्क संकलन गनी उनीहरुलाई पुर्याउनु पर्ने सेवा तत्कालै पुर्याई चिसोको जोखिमलाई कम गर्न सकिन्छ। कतिपय वृद्धवृद्धाहरु जाडोयाममा हाइपोथर्मियाको समेत शिकार हुने गर्दछन्।

पालिकाहरुले सम्बन्धित सहयोगी हातहरुसँगको हातेमालोमा जाडो बढ्नु अगावै जाडोका भयावह स्थितिबाट गरीब, विपन्न र वृद्धवृद्धा सहितका वर्गलाई जोगाउन आजैबाट प्रयास थाल्नु अपरिहार्य हुनेछ।

डा. ललन प्रसाद रौनियार

Dr. Lalan Prasad Rauniyar
MBBS (BPKIHS) Dharan, MD Paediatrics
(BPKIHS) Dharan, NMC Reg. No. : 13338

कन्सलटेन्ट बाल रोग विशेषज्ञ

डा. सन्तोष प्रसाद शाह

Dr. Santosh Prasad Sah
MBBS (T.U.), MD Internal Medicine
(NAMS, Bir Hospital Kathmandu)
NMC Reg. No. : 15019

कन्सलटेन्ट फिजिसियन

डा. यमेश यादव

Dr. Yamesh Yadav
MBBS (T.U.), MS (Nobel Medical College, K.U.)
General and Laproscopic Surgeon
NMC Reg. No. : 16392

जेनरल सर्जन

स्थानीय सरकारका असल अभ्यास

कृष्णहरि बास्कोटा

काठमाडौं, २९ मङ्गसिर (रासस)। हरेक सिक्काको दुई पाटा हुन्छ भने भैं सझीय शासन प्रणालीमा उदाएका सात सय ५३ पालिकाले विगत सात वर्षमा थुप्रै राम्रा काम पनि गरेका छन्। यस आलेखमा अन्य पालिकाका लागि अनुसरण गर्न मिल्ने केही प्रमुख अभ्यासको चर्चा गर्ने जमको गरिएको छ।

कृषि सुधार

नेपाल कृषि प्रधान देश हो। यसर्थ, नेपालका पालिकाहरुले खाचान्न, हरियो तरकार, फलफूल, माछा, मासु र दूधमा आत्मनिर्भर हुने प्रयास गरेका छन्। केही पालिकाले सहकारीका सुपथ मूल्य पसल एवं सहकारी एग्रोभेट सञ्चालन गर्न अनुदान दिएका छन् भने केहीले सहकारी र सामूहिक खेती अभियान आरम्भ गरेका छन्। केही पालिकाले हरेक बडामा कृषि र पशु स्वास्थ्य प्राविधिक खटाएका छन् भने केहीले कृषि विषयको पढाइ आरम्भ गरेका छन्।

पशुपालन विकास

केही पालिकाले नशल सुधार कार्यक्रम सञ्चालन गरेका छन् भने केहीले कृषिमा यान्त्रिकीकरण भित्रयाउन आलुको ड्याड बनाउने मेसिन, धान काट्ने रिपर, पावर टिलर, मिनीट्रॉक्टर जस्ता उपकरणमा कम्तिमा ५० प्रतिशत अनुदान दिएका छन्।

केही पालिकाले कृषिको सम्भाव्यता अध्ययन गराएका छन् भने केहीले माटो परीक्षण गरेका छन्। कुनै पालिकाले 'एक घर एक टनेल' कार्यक्रम सञ्चालन गरेका छन्, कुनैले कृषि उब्जनीलाई जडगली जनावर, बाँदर, किरा आदिबाट जोगाउन बजेट छुट्याएका छन्। केही पालिकाले बाँदरलाई कोकामा हालेका छन् भने केहीले बन्दुक पडकाएर भगाएका छन्। कुनै पालिकाले बाँदरले नखाने खेती आरम्भ गरेका छन्।

यसैगरी, केही पालिकाले फलफूलको विकासका लागि स्याउ, अनार, लिची, ओखरलगायतका विरुवा वितरण गरेका छन् भने केही पालिकाहरुले आफ्नै नर्सरी स्थापना गरेका छन्। केहीले आल, अलैची, किबी, लसुन, भटमास, सिमी, स्याउ, सुन्तला, कोदो, फापर, मार्सी धान, गाई पालन, बाख पालन, भैसीपालन, मौरीपालन, दूध उत्पादन वृद्धि आदिको क्षेत्र बनाएका छन् भने केहीले समर्थन मूल्यमा कृषि उत्पादन खरिद गर्न थालेका छन्। केही पालिकाले बीउमा अनुदान दिएका छन् भने

केहीले गुणस्तर सुधारमा लागिपरेका छन् भने केहीले सामुदायिक स्कूललाई नमूना तुल्याएका छन्। केहीले पोलिटेक्निकल इन्स्टिच्यूट स्थापना गरेका छन् केहीले साइन्स त्याब खडा गरेका छन्। केहीपालिकाले स्कूलमा इ-हाजिरी र सिसी क्यामराद्वारा निगरानी बढाएका

शिक्षामा सुधार

केही पालिका शिक्षाको गुणस्तर सुधारमा लागिपरेका छन् भने केहीले महिलाको आय वृद्धि गर्न वाखा वा कुखुरा वितरण आरम्भ गरेका छन्।

केहीले व्याडे बोको खरिद गरी पालिकामा त्याएका छन्। केही पालिकाले गोठालो भत्ता दिएका छन् भने केहीले वेमौसमी घाँसका लागि साइलेस प्रविधि भित्र्याएका छन्।

स्वास्थ्य सेवा

पछिल्ला दिनमा अधिकांश पालिकाहरुले अस्पताल वा स्वास्थ्य

चौकी सञ्चालनमा त्याएका छन्।

अधिकांश पालिकामा एम्बिविएस डाक्टर पुगेका छन्।

केही पालिकाले स्कूललाई बजारबाट खरिद गरेको उपहार वितरणमा रोक लगाएका छन् भने केहीले विद्यालयमा पत्रु खाना त्याउन निषेध गरेका छन्।

सुशासन प्रबन्धन

प्रायः सबै पालिकाले डिजिटल

नागरिकलाई थर्मस, सिरक,

ज्याकेट बाँडेका छन् भने केहीले

सम्मान पत्र दिएका छन्।

यसैगरी केही पालिकाले ज्येष्ठ नागरिकलाई

निःशुल्क यातायातको परिचयपत्र

दिएका छन् भने केहीले विद्यालयमा

इ-लाइब्रेरी, प्राविधिक शिक्षा,

प्रयोगशाला आदिको व्यवस्था

गरेका छन्। केही पालिकाले

सम्पूर्ण खर्चसहितको आवासीय

विद्यालय सञ्चालनमा गरेका छन्।

केही पालिकाले स्कूललाई बजारबाट

खरिद गरेको उपहार वितरणमा

रोक लगाएका छन् भने केहीले

विद्यालयमा पत्रु खाना त्याउन

निषेध गरेका छन्।

वातावरण सुधार

केही पालिकाले फोहोरलाई

मोहर बनाउन एकजूट भएका छन्

भने केहीले सार्वजनिक स्थानमा

बटुवाका लागि डप्टरिविनको

व्यवस्था गरेका छन्। केहीले

पालिकावासीसँग फोहोर खरिद गर्न

थालेका छन् भने केहीले कृहिने र

नकुहिने फोहोरको वर्गीकरण

आरम्भ गरेका छन्। केही

पालिकाले फोहोरबाट अर्गानिक

मल बनाउन थालेका छन् भने

केहीले फोहोरलाई रिसाइकल गर्ने

प्रयास गरिरहेका छन्।

यसैगरी, केही पालिकाले

सार्वजनिक शौचालय निर्माण र

सञ्चालनमा विशेष प्रविधि

अपनाएका छन् भने केहीले सिक्का

खसालेर पानी पिउन मिल्ने प्रवन्ध

गरेका छन्। केहीले विपद् सूचना

व्यवस्थापन प्रणाली शुरु गरेका

छन् भने केहीले सरसफाइ

महाअभियान शुरु गरेका छन्।

एनसेल खरिद-बिक्रीबारे १५ दिनभित्र यथार्थ जानकारी दिन अर्थ समितिको निर्देशन

काठमाडौं, २१ मझिसिर (रासस)।

दूरसञ्चार सेवा प्रदायक कम्पनी एनसेलको शेयर स्वामित्व खरिदबिक्री भएको विषयमा यथार्थ जानकारीसहित विवरण १५ दिनभित्र पेश गर्न सङ्घीय संसद्बन्तर्गतको अर्थ समितिले नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणलाई निर्देशन दिएको छ।

समितिले बुधवार यस विषयमा प्राधिकरणलाई छलफलका लागि बोलाएर जानकारी लिएको थियो। प्राधिकरणसँगको छलफलपछि समितिले एनसेल खरिदबिक्रीको वास्तविकतासहितको सम्पूर्ण विवरण १५ दिनभित्र लिखित रूपमा पेश गर्न निर्देशन दिइएको सभापति सन्तोष चालिसेले जानकारी दिनुभयो।

“बुधवारको छलफलका कम्पनी उठेका विषय र एनसेलको स्वामित्व खरिदबिक्रीका सन्दर्भमा विस्तृत अध्ययनसहित जानकारी पेश गर्न निर्देशन दिने निर्णय भएको छ”, सभापति चालिसेले भन्नुभयो।

समितिको बुधवारको बैठकमा नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणका अध्यक्ष पुरुषोत्तम खनालले एनसेल आजियटा लिमिटेडले शेयर खरिदबिक्रीसम्बन्धी कागजात सङ्कलनको कम्पनी रहेको र नेपालको विद्यमान कानूनी प्रावधान भित्र रहेहै त्यसबारे सम्बन्धित निकायलाई जाकारी दिने तयारी भइरहेको बताएको छ”, अध्यक्ष खनालले अर्थ समितिको बैठकमा भन्नुभएको छ।

मलेसियन कम्पनी ‘आजियटा ग्रुप वर्हार्ड’ले गत शुक्रवार एनसेलको ८० प्रतिशत शेयर स्वामित्व अर्को कम्पनी ‘स्पेक्ट्रलाइट युके लिमिटेड’लाई बेच्ने निर्णय गरे पछि यो व्यावसायिक कारोबारको कानूनी प्रक्रियाको वैधता र आर्थिक पारदर्शितामाथि प्रश्न उठिरहेका छन्। सार्वजनिकस्तरबाट चर्को विरोधसमेत भएपछि संसदीय समितिहरूले पनि यसमा चासो दिएका हुन्। बुधवारै सार्वजनिक लेखा समितिमा पनि एनसेल शेयर खरिदबिक्री प्रकरणबाटे छलफल भएको छ।

मधेस प्रदेशसभामा संविधानप्रदत्त

अधिकारका लागि सङ्कल्प प्रस्ताव पारित

जनकपुरधाम, २१ मझिसिर (रासस)।

मधेस प्रदेशसभाबाट सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रन्त्रात्मक व्यवस्थालाई बलियो बनाउन संविधानको अनुसूचीमा रहेका अधिकार सङ्घीय सरकारबाट प्राप्तिका लागि यथानीष्ठ पहल गर्न निर्देशन दिइयोस् भनेर पेश भएको सङ्कल्प प्रस्ताव सर्वसम्मितिले पारित भएको छ।

बुधवारको प्रदेशसभा बैठकमा नेकपा (एमाले)का तर्फबाट सो पार्टीको संसदीय दलका प्रमुख सचेतक हरिनारायण महतोले सो प्रस्ताव सभासमक्ष पेश गर्नुभएको थियो। बैठकको अध्यक्षता गर्नुभएका उपसभामुख वित्ती राजदानी शार्मा तिवारी, नेकपा (एकीकृत समाजवादी) का रत्नेश्वर गोइत, नेकपा (माओवादी केन्द्र) का माला कर्ण, नेकपा (एमाले) का राजकुमार लेखी र स्वतन्त्र प्रदेशसभा सदस्य अनिस्ट्रिप्रसाद सिंहसहितले समर्थन जानुभएको थियो।

त्यसैगरी सङ्कल्प प्रस्तावका विषयमा धारणा राख्दै मुख्यमन्त्री सरोजकुमार यादवले संविधानले प्रदान गरेको संवैधानिक अधिकार प्राप्त नहुन सङ्घीयताको पूर्ण कार्यान्वयनमा समस्या सिंजना भइरहेको बताउनुभयो। त्यसैकारण सङ्घीयता र गणतन्त्र विरोधी आवाज उठिरहेको उहाँले बताउनुभयो।

मुख्यमन्त्री यादवले सङ्घीयता आएको आठ वर्ष र प्रदेश सरकार गठन भएको छ वर्ष वित्तसक्ता पनि जनताले त्यसको अनुभूति गर्न नसकेको र प्रदेश सरकारसँग आफ्नो प्रहरी प्रशासन तथा निजामती कर्मचारी नभएकाले प्रभाकारी काम गर्न नसकिएको गुनासो गर्नुभयो। प्रदेशसभाको बैठक अर्को सूचना जारी नभएसम्मका लागि स्थगित भएको छ।

जसपा सप्तरीको...

मुख्य सचिव दिनेश कुमार यादवद्वारा जारी विज्ञप्तिमा औचित्यहीन, हल्ला फिजाईएका कथित समानान्तर समितिको गतिविधीमा नलाग्न सबै नेता कार्यकर्ताहरू आग्रह गरिएको छ। सोही विज्ञप्तिमा सप्तरी र पर्सा जिल्लामा गुनासो व्यक्त गर्दै आएका नेता कार्यकर्ताहरूको मनोभावना बुझि, विधानको अधिनमा रही पार्टीको काम कर्तव्य गर्न र विधमान

एक करोड रुपैया गोदाममा थन्कियो

भापा, २१ मझिसिर (रासस)।

कोशी प्रदेशका चिया विसानले उत्पादन गरेको तयारी चिया बिक्री नहुँदा समस्या भएको छ। छ महिनादेखि उद्योगमा तयारी अवस्थामा रहेको करिब एक करोड केजी चिया गोदाममै थन्किएको उनीहरूको गुनासो छ।

“शेयर खरिदबिक्रीबाटे

जानकारी सहित विवरण १५

दिनभित्र पेश गर्न सङ्घीय

संसद्बन्तर्गतको अर्थ समितिले

नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणलाई

निर्देशन दिएको छ।

समितिले बुधवार यस

विषयमा प्राधिकरणलाई

समितिले एनसेलको शेयर

खरिदबिक्रीको विवरण

निर्देशन दिएको छ।

समितिले बुधवार यस

विषयमा प्राधिकरणलाई

समितिले एनसेलको शेयर

खरिदबिक्रीको विवरण

निर्देशन दिएको छ।

समितिले बुधवार यस

विषयमा प्राधिकरणलाई

समितिले एनसेलको शेयर

खरिदबिक्रीको विवरण

निर्देशन दिएको छ।

समितिले बुधवार यस

विषयमा प्राधिकरणलाई

समितिले एनसेलको शेयर

खरिदबिक्रीको विवरण

निर्देशन दिएको छ।

समितिले बुधवार यस

विषयमा प्राधिकरणलाई

समितिले एनसेलको शेयर

खरिदबिक्रीको विवरण

निर्देशन दिएको छ।

समितिले बुधवार यस

विषयमा प्राधिकरणलाई

समितिले एनसेलको शेयर

खरिदबिक्रीको विवरण

निर्देशन दिएको छ।

समितिले बुधवार यस

विषयमा प्राधिकरणलाई

समितिले एनसेलको शेयर

खरिदबिक्रीको विवरण

निर्देशन दिएको छ।

समितिले बुधवार यस

विषयमा प्राधिकरणलाई

समितिले एनसेलको शेयर

खरिदबिक्रीको विवरण

निर्देशन दिएको छ।

समितिले बुधवार यस

विषयमा प्राधिकरणलाई

समितिले एनसेलको शेयर

खरिदबिक्रीको विवरण

निर्देशन दिएको छ।

समितिले बुधवार यस

विषयमा प्राधिकरणलाई

समितिले एनसेलको शेयर

खरिदबिक्रीको विवरण

निर्देशन दिएको छ।

समितिले बुधवार यस

विषयमा प्राधिकरणलाई

समितिले एनसेलको शेयर

खरिदबिक्रीको विवरण

निर्देशन दिएको छ।

समितिले बुधवार यस

विषयमा प्राधिकरणलाई

समितिले एनसेलको शेयर

खरिदबिक्रीको विवरण

निर्देशन दिएको छ।

समितिले बुधवार यस

विषयमा प्राधिकरणलाई

समितिले एनसेलको शेयर

खरिदबिक्रीको विवरण

निर्देशन दिएको छ।

समितिले बुधवार यस

विषयमा प्राधिकरणलाई